

६/१२/१८

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य प्रथमपत्रम्

प्रथमसत्रे

प्रथमपत्रम् CC-01	पाठ्यग्रन्थः- याज्ञवल्क्यस्मृतिः (समिताक्षरा) आचाराध्यायः सम्पूर्णः सम्पादकः- उमेशचन्द्रपाण्डेयः, चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	उपोदघातप्रकरणम्, ब्रह्मचारीप्रकरणम्।	16	1
2.	विवाहप्रकरणम्, वर्णजातिप्रकरणम्।	16	1
3.	गृहस्थधर्मप्रकरणम्, स्नातकधर्मप्रकरणम्, भक्ष्याभक्ष्यप्रकरणम्।	16	1
4.	द्रव्यशुद्धिप्रकरणम्, दानप्रकरणम्, श्राद्धप्रकरणम्।	16	1
5.	गणपतिकल्पप्रकरणम्, ग्रहशान्तिप्रकरणम्, राजधर्मप्रकरणम्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. याज्ञवल्क्यस्मृतिः, विज्ञानेश्वरकृतमिताक्षराटीकोपेता, नागप्रकाशनः, 1985
2. धर्मसूत्रीय आचारसंहिता, डॉ. नरेन्द्रकुमारः, विद्यानिधिप्रकाशनः, 1999
3. आहिकप्रकाशः, वीरमित्रोदयः।
4. भगवन्तभास्करः, शुद्धश्राद्धादिमयूखाः।
5. धर्मशास्त्र का इतिहास, तृतीयभाग, अर्जुन चौवे कशयप उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान 2006

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य द्वितीयपत्रम्

प्रथमसत्रे

द्वितीयपत्रम् CC-02	पाठ्यग्रन्थः- निर्णयसिन्धुः प्रथमपरिच्छेदः सम्पूर्णः सटिप्पणः सम्पादकः- श्री.पं. नारायणरामाचार्यः कृष्णदास अकादमी, वाराणसी	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अंकाः	क्रेडिट्
1.	मङ्गलाचरणादारभ्य मलमासनिर्णयपर्यन्तम्	16	1
2.	पक्षनिर्णयात् दशमीपर्यन्तम्,	16	1
3.	एकादशीतः पौर्णमास्यमावास्यासमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
4.	इष्टिकालः	16	1
5.	ग्रहणनिर्णयादारभ्य परिच्छेदसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोषी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अंकाः, 76%-80% =02 अंकाः, 81%-85% = 03 अंकाः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- धर्मसिन्धुः, काशीनाथउपाध्यायः, चौ. सं. प्रतिष्ठानम्, वाराणसी 1990
- चतुर्वर्गचिन्तामणौ समयखण्डः, श्रीदेमाद्रिः, चौ. सं. संस्थानम्, 1985
- वीरमित्रोदयः, समयप्रकाशः, चौ. सं. सी. ऑफिस्, वाराणसी, 1987
- कालमाधवः, चौ. सं. सं. 1989

[Signature] *2021/02/20*

कक्षा- ओचार्यप्रथमवर्षस्य तृतीयपत्रम्

प्रथमसत्रे

तृतीयपत्रम् CC-03	पाठ्यग्रन्थः- दायभागः सम्पूर्णः महामहोपाध्यायजीमूतवाहनकृतः, सम्पादकः- मीमांसारत्न अ.- सुब्रह्मण्यशास्त्री, मोतिलाल बनारसीदास दिल्ली, पटना, वाराणसी।	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट्
1.	प्रथमाध्यायादारभ्य द्वितीयाध्यायं यावत्	16	1
2.	द्वितीयाध्यायात् पञ्चमाध्यायपर्यन्तम्।	16	1
3.	षष्ठाध्यायात् नवमाध्यायं यावत्	16	1
4.	दशमाध्यायात् द्वादशाध्यायं यावत्	16	1
5.	त्रयोदशाध्यायात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अंकाः, 76%-80% =02 अंकाः, 81%-85% = 03 अंकाः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. दायभागसमीक्षा- प्रो. किशोरचन्द्रमुहापात्रः, प्रकाशकः स्वयं लेखकश्च, पुरी
2. Dayabhaga & Mitakshara, H.T.Colebrooke, Parimal Publication, 1984
3. Mullas Hindu Law, Law House Allahabad, 2000
4. धर्मशास्त्र का इतिहास द्वितीय भागः, अर्जुन चौवे कश्यप, हिन्दी संस्थान, 1992

Dam,
25/9/2021

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य चतुर्थपत्रम्

प्रथमसत्रे

चतुर्थपत्रम् CC-04	पाठ्यग्रन्थः- याज्ञवल्क्यस्मृतेः प्रायशिच्चत्ताध्यायः (मिताक्षरोपेतः) सम्पादकः- उमेशचन्द्रपाण्डेयः चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः- आशौचप्रकरणादारभ्य यतिधर्मसमाप्तिपर्यन्तम्	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	आशौचप्रकरणस्यादितः 25 तमं श्लोकं यावत्	16	1
2.	आशौचप्रकरणस्य 26 तमश्लोकादारभ्य आपद्धर्मसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
3.	वानप्रस्थधर्मप्रकरणात् जीवपरमात्मनोर्भद्राभावनिरुपणपर्यन्तम् (श्लोकः सं-69)	16	1
4.	शारीरग्रहणप्रकारात् (श्लो.सं.70तः) शारीरसादिपरिमाणनिर्णय (श्लो.सं. 107) पर्यन्तम्।	16	1
5.	यतिधर्मप्रकरणस्य उपासनीयात्मस्वरूपनिर्णय(श्लोक.सं. 108) तः यतिधर्मसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्कोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः च्यनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः; 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः; 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- प्रायशिच्चत्तविवेकः- श्री.सं.के.सं. विद्यापीठम्, पुरी 1982
- प्रायशिच्चत्तप्रकाशः- श्रीमित्रमिश्रः, चौखम्बा.सं.सीरीज् 1987
- प्रायशिच्चत्तमयूखः- श्रीनीलकण्ठभट्टः, चौ. सं. प्रतिष्ठानम्, 1986

Ram, M.A.

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य पञ्चमपत्रम्

विषयगतछात्राणां कृते

प्रथमसत्रे

पञ्चमपत्रम् EC-A1	पाठ्यग्रन्थः- वासिष्ठधर्मशास्त्रम्	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	धर्मजिज्ञासात आरभ्य आचारः परमो धर्मः इति षष्ठाध्यायसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
2.	सप्तमाध्यायस्य चत्वार आश्रमाः इत्यदस्मादादरभ्य द्वादशाध्यायस्य समाप्तिं यावत्।	16	1
3.	त्रयोदशाध्यायस्य अथातः स्वाध्यायोपाकर्त आरभ्य अष्टादशाध्यायसमाप्तिं यावत्।	16	1
4.	एकोनविंशाध्यायस्य राजधर्मादारभ्य चतुर्विंशत्यध्यायसमाप्तिं यावत्	16	1
5.	पञ्चविंशत्यध्यायस्य अविक्षापितदोषप्रायशिचत्तादारभ्य ग्रन्थसमाप्तिं यावत्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- मनुस्मृतिः मन्वर्थमुक्तावलीसहिता, चौ.सं.सं.
- याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराभाष्योपेता, चौ.सं.सं.
- पराशरस्मृतिः- चौ.सं.प्र
- गौतमधर्मसूत्राणि- समिताक्षराणि चौ.सं.प्र

नेतृत्वात्

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य पञ्चमपत्रम्

विषयेतरछात्राणां कृते

प्रथमसत्रम्

पञ्चमपत्रम् EC-B1	पाठ्यग्रन्थः-विकल्पाधारितधर्मशास्त्रम्	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	धर्मलक्षणम्, प्रसिद्धाः धर्मशास्त्रकाराः	16	1
2.	वैदिकवाङ्मये धर्मशास्त्रस्य स्थानम्	16	1
3.	धर्मशास्त्रस्य सामान्यपरिचयः,	16	1
4.	ब्रह्मचर्याश्रमः ब्रह्मचर्यधर्मश्च, स्नातकधर्मः	16	1
5.	उपनयनसंस्कारः, भक्त्याभक्त्यं द्रव्यशुद्धिश्च	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. मनुस्मृतिः मन्वर्थमुक्तावलीसहिता, चौ.सं.सं.
2. याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराभाष्योपेता, चौ.सं.सं.
3. पराशारस्मृतिः चौ.सं.प्र
4. गौतमधर्मसूत्राणि- मिताक्षराभाष्योपेता, चौ.सं.सं.
5. धर्मशास्त्र का इतिहास प्रथम-द्वितीय-तृतीय भाग
6. धर्मशास्त्रस्य इतिहासः- प्रो. खगेश्वरमिश्रः,
7. धर्मशास्त्रस्य इतिहासः- प्रो. जयकृष्णमिश्रः

Bar M.K. 9/11

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य सप्तमपत्रम्

द्वितीयसत्रे

सप्तमपत्रम् CC-05	पाठ्यग्रन्थः- कौटलीयार्थशास्त्रम्, विनायाधिकारिके प्रथममधिकरणम्	पूर्णाङ्गाः- 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रथमोऽध्यायः- मङ्गलाचरणम्, विषयवर्णनम्। द्वितीयोऽध्यायः- विद्यासमुद्देशे आन्वीक्षिकीस्थापना। तृतीयोऽध्यायः- विद्यासमुद्देशे त्रयीस्थापना। चतृर्थोऽध्यायः- विद्यासमुद्देशे वार्तादण्डनीतिस्थापना।	16	1
2.	पञ्चमोऽध्यायः- वृद्धसंयोगः। षष्ठोऽध्यायः- इन्द्रियजयः, अरिषड्वर्गत्यागश्च। सप्तमोऽध्यायः- इन्द्रियजयः- राजषिवृत्तम्। अष्टमोऽध्यायः- अमात्योत्पत्तिः।	16	1
3.	नवमोऽध्यायः- मन्त्रिपुरोहितोत्पत्तिः, दशमोऽध्यायः- उपधार्भिः शौचाशौचज्ञानमंमात्यानाम्, एकादशोऽध्यायः- गूढपुरुषोपत्तिः। द्वादशोऽध्यायः- गूढपुरुषप्रणिधिः।	16	1
4.	त्रयोदशोऽध्यायः- स्वविषये कृत्याकृत्यपक्षरक्षणम् चतुर्दशोऽध्यायः- परविषये कृत्याकृत्यपक्षोपग्रहः। पञ्चदशोऽध्यायः- मन्त्राधिकारः। षोडशोऽध्यायः- दूतप्रणिधिः।	16	1
5.	सप्तदशोऽध्यायः- राजपुत्ररक्षणम्। अष्टादशोऽध्यायः- अवरुद्धवृत्तम्, अवरुद्धे च वृत्तिः। एकोनविंशोऽध्यायः- राजप्रणिधिः। विंशोऽध्यायः- निशान्तप्रणिधिः। एकविंशोऽध्यायः- आत्मरक्षितकम्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% = 01 अङ्काः, 76%-80% = 02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% = 04, 91% तः अधिकम् = 05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. कौटलीयार्थशास्त्रम्- (प्रज्ञाटीकोपेतम्) पं. कुलमणिमिश्रशर्मा, श्रीसदाशिवकेन्द्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, पुरी, 1986
2. Kautily Artha Shastra, T.Ganapati Shastri, Bharatiya Vidya Prakashan, 1990
3. कौटलीयार्थशास्त्रम्- (पञ्चटीकोपेतम्), सं. आचार्यविश्वनाथशास्त्रीदातारः, सं. सं. वि., वाराणसी, 1991
4. Kautilyam Jurisprudence, V.K.Gupta, B.B.Gupta, 1446, Gati Agra Samaj, Delhi-1987
5. कौटिल्यकालीन भारत, आचार्य दीपद्धर, हिन्दी समिति, सूचना विभाग, उ.प्र. लखनऊ, 1968

~~Sam - wa Cap~~

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य अष्टमपत्रम्

द्वितीयसत्रे

अष्टमपत्रम् CC-06	पाठ्यग्रन्थः- जैमिनीयन्यायमालाविस्तरः माधवाचार्यकृतः, चितानि पञ्चदशाधिकरणानि	पूर्णाङ्गाः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट्
1.	धर्मलक्षणाधिकरणम्, धर्मप्रामाण्याधिकरणम्,	16	1
2.	वेदापौरुषेयत्वाधिकरणम्, अर्थवादाधिकरणम्, स्मृत्याधिकरणम्,	16	1
3.	विरोधाधिकरणम्, आचारप्रामाण्याधिकरणम्, होलाकाधिकरणम्,	16	1
4.	उद्दिदाधिकरणम्, वाजपेयाधिकरणम्, वैश्वदेवाधिकरणम्,	16	1
5.	ज्योतिराधिकरणम्, यावज्जीवाधिकरणम्, वषट्कर्तुः प्रथमभक्षाधिकरणम्	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अंकः, 76%-80% =02 अंकौ, 81%-85% = 03 अंकाः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. अर्थसंग्रहः
2. मीमांसापरिभाषा
3. मीमांसान्यायमालाप्रकाशः
4. शास्त्रदीपिका

2019-20
२५.१०.१८

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य नवमपत्रम्

द्वितीयसत्रे

नवमपत्रम् CC-07	पाठ्यग्रन्थः-आधुनिकहिन्दुविधिः	पूर्णाङ्कः: -100	क्रो डट् -0 6
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः:	क्रो डट्
1.	आनुनिकहिन्दुविधेरुत्पत्तिः विवाहजनितसन्तानानां वैधतापर्यन्तम्	16	1
2.	बहुविवाहे दण्डव्यवस्था	16	1
3.	प्राचीनाधुनिकहिन्दुविध्योः संतुलनम्	16	1
4.	हिन्दूतराधिकारविधिः सम्पूर्णः	16	1
5.	हिन्दूदत्तकविधिः सम्पूर्णः	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम् प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणीस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- आधुनिकहिन्दुविधिः- प्रो. किशोरचन्द्रमहापात्रः, स्वयं प्रकाशितम्
- आधुनिक हिन्दु विधि- ला एजेन्सी, इलाहवाद

28/1/92

3. मुलास हिन्दु ला Mullas Hindu Law. National Law angency New Delhi

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य दशमपत्रम्

द्वितीयसत्रम्

दशमपत्रम् CC-08	पाठ्यग्रन्थः-याज्ञवल्क्यस्मृतिः (समिताक्षरा)	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः प्रायश्चित्ताध्यायः प्रायश्चित्ताध्यायात् समाप्तिं यावत्	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रायश्चित्तप्रकरणस्यादितः ब्रह्महत्या प्रायश्चित्तपर्यन्तम् (श्लो.सं. 206-252)	16	1
2.	सुरापानप्रायश्चित्तात् गुरुतल्पप्रायश्चित्तपर्यन्तम् (श्लो.सं. 253-260)	16	1
3.	संसर्गप्रायश्चित्तात् उपपातकप्रायश्चित्तसमाप्तिपर्यन्तम् (श्लो.सं.261-288)	16	1
4.	जातिदुष्टादारभ्य विख्यातदोषपर्यन्तम् (श्लो.सं. 289-294)	16	1
5.	रहस्यप्रायश्चित्तात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम् (श्लो.सं.300-334)	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्केतोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- प्रायश्चित्तविवेकः- तत्त्वादिकौमुदीसहितः, श्रीसदासिवकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, पुरी, 1982
- प्रायश्चित्तप्रकाशः- श्रीमित्रमिश्रः, चौ.सं.सीरीज्, 1987
- प्रायश्चित्तमयूखः- श्रीनीलकण्ठभट्टः, चौ. सं. प्रतिष्ठानम् 1986

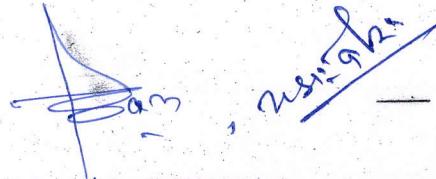
कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षस्य एकादशपत्रम्

द्वितीयसत्रम् विषयगतछात्राणां कृते

एकादशपत्रम् EC-A2	पाठ्यग्रन्थः- आङ्गिरसस्मृतिः, पूर्वाङ्गिरसमात्रम्	पूर्णाङ्का:-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अंका:	क्रेडिट्
1.	<p>धर्मस्वरूपम्, पुराणोक्तं न कुर्यात्, मन्त्राभावे व्याहुतयः,</p> <p>जातकर्माद्यतिक्रमे, श्राद्धपाकानन्तरमाशौचं यदि, पाकारम्भानन्तरं</p> <p>तद्वीथ्यां मृतिसम्भवे, पाकारम्भात् पूर्वं तद्वीथ्यां मृतिसम्भवे,</p> <p>दर्शपूर्णमासेष्टिपशुबन्धानन्तरं श्राद्धम्, महादीक्षामध्यगतश्चाद्धम्,</p> <p>खर्वदीक्षामध्ये, दीक्षावृद्धौ, दीक्षामध्यमृते न संस्कारः कर्तव्यः,</p> <p>सूत्याशौचस्यास्पृश्यत्वम्, संतताशौचसम्भवे, शत्रुच्छिन्नशिखश्चेत्,</p> <p>रोगादिना नाशे, सप्तत्यमर्धं रोमभिः, श्राद्धविघ्ने स्त्रीसंगे,</p> <p>लाजहोमात्पूर्वं यदि रजस्वला, लाजहोमात्परं चेत्, औपासने</p> <p>त्वनारब्दे द्वितीयेऽहि चेत्, आशौचे नित्यनैमित्तिकादिः,</p> <p>प्रेतकृत्यरोधे, अत्यन्यायादि कलौ न कारयेत्,</p> <p>जीवत्पितृपिण्डपितृयज्ञादिश्चाद्धम्, पितरि संन्यस्ते पातित्यादिदूषिते</p> <p>तत्पित्रादिश्चाद्धम्, पितृव्यपत्न्यादीनाम्, गौणमातरि, भ्रातृजः</p> <p>कृतदारः कृतक्रियोऽपि, गोत्रनामानुबन्धव्यत्यासे, कर्तरि दूरगे</p> <p>प्रेष्यत्वेन कुर्वीत, अन्येन कृते वाङ्मात्रदाने श्राद्धमात्रम्,</p> <p>भ्रष्टपतितानां घटस्फोटनाधिकारिणः, अनाथप्रेतसंस्कारे,</p> <p>प्रेतसंस्काराभावे, विप्रानुज्ञया यतिकृत्यम्, कर्तरि सन्निहितेऽकर्तृकृतं</p> <p>पुनः, असगोत्रसंस्कृतावाशौचम्, मृताहस्य परित्यागे मातापित्रोः,</p> <p>नदीस्नानेन निष्कृतिः, संहितापाठनादिः, वेदमहिमा, ब्राह्मणस्य</p> <p>वेदाधिकारः, अस्नात्वारम्भे, सर्वं स्नानमूलम्,</p> <p>अस्पृश्यस्पर्शनादिकर्माङ्गस्नानम्, वैमने स्नानम्, वमने</p> <p>स्नानाभावस्थलम्, शाकमूलादिवमने, रात्रौ वमने,</p> <p>स्वगोत्रत्यागेऽन्यगोत्रपरिग्रहणे, अर्धोदयः, पत्वन्येन चितारोहितायाः</p> <p>पुत्रस्य कृत्यम्, जातिभेदेन निष्कृतिः, स्त्रियः पुनर्विवाहे, तस्य</p> <p>निष्कृतिः, भ्रान्त्या पुत्रिकादिविवाहे जाते स्वमात्रशुद्धिः पुत्रे जाते,</p> <p>एकद्वित्रिचतुःपञ्चवारं विवाहिता। (श्लो.सं.1-217)</p>	16	1
2.	तदपेक्षया वेश्या विशिष्यते, अग्राह्यमूर्तयो ग्राह्यमूर्तयश्च,	16	1

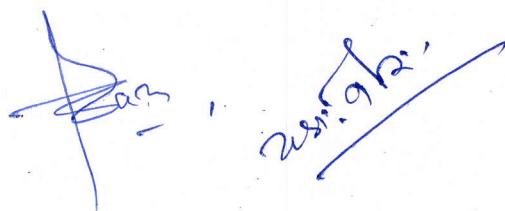
....., नवीन

	अग्राह्यमूर्तिनिवेद्यम्, निवेदितेनानिवेदितयोजने, भगवत्प्रसादग्रहणे भक्षणविषये, अत्युष्णादिनिवेदने, निवेदनप्रकारः, स्वीकारप्रकारः, अर्भकेभ्यो दद्यात्, गृहस्थस्य रात्रावुष्णोदकस्नानम्, अभ्यङ्गम्, माध्याहिकस्नानम्, क्षुरस्नानम्, प्रातःसायंपर्वादिव्यव्यञ्जनस्नानम्, अभ्यञ्जनस्नानं सोदकुम्भनान्दीश्राद्योः, केशस्थितनदीस्नानच्छाद्यम्, संकल्पः, पितृश्राद्व्यत्यासे पुनश्चरेत्, शून्यतिथिकृतं पुनश्चरेत्, पितृश्राद्वात्परं कारण्यश्राद्यम्, मातृपितृश्राद्वमेकदिनेऽत्रेन, चाक्रिकश्राद्यम्, ग्रहणे भोजननिषेधः बृद्धबालातुराणां न, अत्यन्तातुरादीनाम्, ग्रस्तास्तके सकामिनिष्कामिनोः, अग्निहोत्रम्, दत्तपुत्रः, मातापितृभ्यां दानं ग्रहणं च, अवश्यं पुत्रसंग्रहः कर्तव्यः, अपुत्रस्य लोको नास्ति, पुत्रवानग्निमान्, जातमात्रे पुत्रमुखवीक्षणम्, वृत्तिदत्तादयः, अन्येषु सुतग्रहणम्, सर्वर्णेषु ग्रहणम्, असगोत्रस्वीकृतौ, विवाहे गोत्रद्वयत्यागः, अभिवन्दनादौ द्विगोत्रत्वम्, दत्तजादीनां पूर्वगोत्रम्, भ्रातुजेषु न विवाहहोमादिः, भ्रातृपुत्रादिपरिग्रहः, स्वीकृत्यनन्तरमौरसोत्पत्तौ, पुत्रप्रदानसमये यदुक्तं तत्कर्तव्यम्, भर्तुः पितुर्वा वाक्यातिक्रमे, भ्रातृपुत्रस्वीकृतौ दत्तस्य समांशः, सगोत्रस्य तुरीयभागः, दत्तेनौरसे उपनीते, मृतभार्ययत्यादिपुत्रग्रहणम्, तत्काले प्रतिज्ञाय तदकरणे, अन्ये मातृमातामहादयः, सपल्नीपिता न मातामहः, सपल्नीमातृतर्पणम्, तस्या औपासनाग्नौ श्राद्यम्, पत्न्या अग्निः, भ्रातृपुत्रग्रहणविधिः विभागे भ्रातरस्तुल्याः, कामजपुत्राः, दत्तादौ विंशेषः। (श्लो.सं. 218-445)		
3.	पल्नीविशेषाः, तत्र धर्मपल्नी, द्वितीयपल्नी, पुत्राणां ज्यैष्ठ्यकानिष्ठ्यम्, धर्मपल्नीबीजस्य स्पर्शमात्रकर्तुत्वम्, सात्रिध्य स्पर्शमात्रकर्तुत्वम्, श्राद्धादृवत्यन्ततृप्तिकरणि, गौरीदानं पितृतृप्तिकरम्, जकारपञ्चकम्, ग्रहणश्राद्धलक्षणम्, पनसे स्थापिते महान् विशेषः, अलर्कश्राद्यम्, दिव्यशाकाः श्राद्धार्हाः, पनसमहिमा, रोदनम्, कारस्य श्लाघ्यत्वम्, उर्वारुकमहिमा, उर्वारुकत्यागे दोषः, षण्णवतिश्राद्धानि, दर्शश्राद्यम्, दर्शाब्दिकौ तुल्यौ, दर्शाब्दिकौ न त्यज्यौ, संक्रान्तिस्वरूपम्, संक्रान्तिपुण्यकालः, अन्नश्राद्धे कृतयः, दर्शसंक्रान्त्यादिश्राद्धानि, महालयः, श्राद्धदेवताः, पित्र्यऽग्रदक्षिणम्, शून्यललाटता च, तत्र गृहालंकारे न कर्तव्यः। (श्लो.सं. 446-667)	16	1

 , M.S. —

4.	<p>मातृवर्गे प्रदक्षिणादिः, श्राद्धभेदेन विश्वेदेवा:, सापिण्ड्यनिरुपणम्, आशौचं च दशत्रिदिनमेकदिनम्, अमादिश्राद्धे कर्तव्यानि, एकोद्दिष्टाधिकारिणः, अपिण्डकानि सपिण्डकानि च श्राद्धानि, महालयः, सकृन्महालयः, महालयस्य भरण्यादीनां श्लाघ्यत्वम्, महालयकालः, दुर्मृतानाम्, सुमङ्गल्याः, महालये परेऽहनि तर्पणम्, रव्युदयात्पूर्वं तर्पणम्, जीवत्पितृक्ष्राद्धम्, श्राद्ध वैदिकाग्न्यधिकारिणः, अष्टकामासिक्ष्राद्धम्, श्राद्धप्रयोगः, निमन्त्रणार्हाः, वेदहीननिमन्त्रणे, स्वशाखीयः श्लाघ्यः, अभोज्याः, वरणम्, प्रसादाय दर्भदानम्, मण्डलपूजा, गुल्फयोरथः क्षालनम्, आचमनकरणम्, कर्तुः पूर्वं भोक्तुराचमने, देवादिभोजनदिक्, वरणत्रयकालः, विष्टरः, अग्नौकरणम्, पुनःसंकल्पप्रकरणम्, परिवेषणप्रकारपौर्वार्पणम्, अग्ने सूपदाने, येन केनाप्युच्चारणमसमर्थस्य, उष्णं दातव्यम्, मन्त्राः वाच्याः, मन्त्रवैकल्यनाशाय वेदघोषः, शास्त्रविरोधि त्याज्यमेव, पुत्रकलत्रादिभिः, पितृप्रदक्षिणनमस्काराः, मध्यमपिण्डं परिमृज्य, श्राद्धदिने शूद्रभोजने, पितृभोजनपात्रस्य खननम्, सोदकुम्भम्, प्रथमाब्दे न तिलतर्पणम्, सपिण्डीकरणात्परं श्राद्धाङ्गतर्पणम्। (श्लो.सं. 446-892)</p>	16	1
5.	<p>पितृणां रजतं, देवानां स्वर्णम्, उच्छिष्टादिः, श्राद्धे सप्त पवित्राणि, महानद्यः पुनःश्राद्धप्रकरणम्, अनुमासिकाद्युच्छिष्टवमने, उच्छिष्टोच्छिष्टसंस्पर्शो, अन्योन्यस्पर्शो, पितामहविष्णुवमने, दर्शादौ छर्दने, उपवासार्थः, अपुत्रासापिण्ड्यम्, अनुगमने, एकादशोऽहनि षोडशम्, श्राद्धदिने परेद्युर्वा सहगमने श्राद्धम्, तयोराशौचे मरणादि, तत्पिण्डसंयोजनम्, मातुः सापिण्ड्याभावस्थलम्, दत्तेन पालकपितुः सापिण्ड्यम्, दत्तपुत्रकृत्यम्, अन्यगोत्रदत्तः, पितुः श्राद्धस्य षण्मासात्पूर्वं प्रभृति कृत्यम्, कथातृप्तिः, विद्यमानाग्निर्ंपि त्रिदिनात्पूर्वं पुनः श्राद्धदिने कर्त्यम्, श्राद्धदिने दानजपादि न कर्तव्यम्, मृताहे दर्शे मृताहे मातामहादिश्राद्धसम्भवे, नित्यनैमित्तिके प्राप्ते, दर्शे बहुश्राद्धसम्भवे केषाचित्कल्पप्रकारः, भ्रष्टक्रिया सर्वथा पतितस्य पञ्चविंशद्वर्षात्परं क्रियारम्भः, श्राद्धाङ्गतर्पणं परेऽहनि, उद्देशत्यागकाले सव्यम्, मधुवाताद्यन्ते न, विकिरं न कुर्यात्, वमने, कर्तुर्भोजनाभावे, तिलद्रोणत्रयः, दर्शश्राद्धं तर्पणस्वरूपेण। (श्लो.सं.(893-1113))</p>	16	1

6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम् प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्कः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1
----	--	----	---

[Signature]

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य त्रयोदशपत्रम्

तृतीयसत्रम्

त्रयोदशपत्रम् CC-10	पाठ्यग्रन्थः- गौतमधर्मसूत्राणि (मिताक्षरासहितानि) व्याख्याकारः डॉ. उमेशचन्द्रपाण्डेयः, चौ.सं.संस्थानम्, वाराणसी 2000	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रथमप्रश्ने प्रथमाध्यायात् चतुर्थाध्यायं यावत्।	16	1
2.	प्रथमप्रश्ने पञ्चमाध्यायात् अष्टमाध्यायं यावत्, प्रथमप्रश्ने नवमाध्यायात् द्वितीयप्रश्ने तृतीयाध्यायं यावत्।	16	1
3.	द्वितीयप्रश्ने चतुर्थाध्यायात् अष्टमाध्यायं यावत्, द्वितीयप्रश्ने नवमाध्यायात् तृतीयप्रश्ने चतुर्थाध्यायं यावत्।	16	1
4.	तृतीयप्रश्ने अष्टमाध्यायात्-दशमाध्यायं यावत्।		
5.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्क्षेपी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. गौतमधर्मसूत्राणि (सूक्ष्मावृत्तिसंहितानि) प.कुलमणिमिश्रशर्मा, प्रकाशिका-कुमुदिनीदेवी, पुरी 1991
2. धर्मसूत्रों का महत्व, डॉ. नयनतारा बंसल, भारतीय विद्याप्रकाशन, 2005
3. धर्मसूत्र परिशोलन, डॉ. शान्ति पाण्डेय, प्राच्यभारतीसंस्थान, गोरखपुर, 2002

२५.८.२०२२
Bam

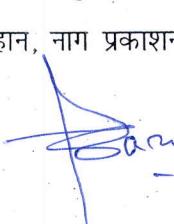
कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य चतुर्दशपत्रम्

तृतीयसत्रम्

चतुर्दशपत्रम् CC-11	पाठ्यग्रन्थः-याज्ञवल्क्यस्मृतेः व्यवहाराध्यायः	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः व्यवहाराध्यायस्य साधारणव्यवहारमातृकाप्रकरणात् दिव्यप्रकरणात्तः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	साधारणव्यवहारमातृकाप्रकरणम्	16	1
2.	असाधारणव्यवहारमातृकाप्रकरणम्	16	1
3.	ऋणादानप्रकरणम्, उपनिधिप्रकरणम्।	16	1
4.	साक्षिप्रकरणम्, लेख्यप्रकरणम्।	16	1
5.	दिव्यप्रकरणम्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- व्यवहारमयूखः, नीलकण्ठभट्टः, चौ. सं. प्रतिष्ठानम्, 1986
- याज्ञवल्क्यस्मृति का समीक्षात्मक अध्ययन, डॉ. उषा गुप्ता, ईर्ष्ण बुक लिंकस, 1998
- स्मृतिकालीन व्यवहारपद्धति, डॉ. प्यारेलाल चौहान, नाग प्रकाशन, 1995

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य चञ्चदशपत्रम्

तृतीयसत्रम्

पञ्चदशपत्रम् CC-12	पाठ्यग्रन्थः-स्वशास्त्रेतिहासः	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	धर्मस्यार्थः, धर्मशास्त्रस्य परिचयः, धर्मस्योपादानानि, धर्मशास्त्रग्रन्थानां निर्माणकालः।	16	1
2.	धर्मसूत्राणि, गौतमधर्मसूत्रम्, बौधायनधर्मसूत्रम्, आपस्तम्बधर्मसूत्रम्, हिरण्यकेशधर्मसूत्रम्, वसिष्ठधर्मसूत्रम्।	16	1
3.	विष्णुधर्मसूत्रम्, हारीतधर्मसूत्रम्, शंखलिखितधर्मसूत्रम्, मानवधर्मसूत्रम्।	16	1
4.	अर्थशास्त्राणि, नीतिशास्त्राणि च, कौटल्यार्थशास्त्रम्, कामन्दकीयनीतिशास्त्रम्, विदुरनीतिः।	16	1
5.	प्रमुखधर्मसूत्रकाराः, वैखानसः, अत्रिः, उशना, कण्वः काण्वश्च, कश्यपः, काश्यपश्च, गार्यः, च्यवनः, जातूकर्णः, देवलः, पैठीनसिः, बुधः, बृहस्पतिः, भरद्वाजः, भारद्वाजश्च, शातातपः, सुमन्तः।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. धर्मशास्त्र का इतिहास।
2. धर्मद्वृमः।
3. धर्मशास्त्रेतिहासः, प्रो. खगेश्वरमिश्रः, पुरी।
4. धर्मशास्त्रस्येतिहासः, प्रो. जयकृष्णमिश्रः, पुरी।

2019-2020
2019-2020

۷۴

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य षोडशपत्रम्

विषयगतछात्राणां कृते

तृतीयसत्रम्

घोडशपत्रम् EC-A3	पाठ्यग्रन्थः- वीरमित्रोदयस्य श्राद्धप्रकाशः, महामहोपाध्यायश्रीमित्रमिश्रविरचितः, चौखम्बासंस्कृतसीरीज् ऑफिस्, वाराणसी,	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः ग्रन्थारम्भात् श्राद्धोपकरणसमाप्तिपर्यन्तम्	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	ग्रन्थारम्भात् ग्राह्याणि धान्यान्यन्तम् पृ. 1-38,	16	1
2.	वर्ज्याणि धान्यान्यारभ्य प्रस्तब्राह्मणानुकल्पपर्यन्तम्। पृ. 38-76	16	1
3.	सत्रित्रिहतब्राह्मणानामनतिक्रमणीयाद् ब्राह्मणनिरूपणपर्यन्तम्। पृ. 76-104	16	1
4.	निमन्त्रणादारभ्य निषिद्धदेशसमाप्तिपर्यन्तम्। पृ. 105-148	16	1
5.	श्राद्धदेशादपासनीयान्यारभ्य श्राद्धोपकरणसमाप्तिपर्यन्तम्। पृ. 148-182	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. श्राद्धमयूखः, श्रीनीलकण्ठभट्टः, चौ.सं.प्र.
  2. मनुस्मृतिः, चौ. सं. सं.
  3. याज्ञवल्क्यस्मृतिः, चौ.सं.सं.
  4. गौतमधर्मसूत्राणि, चौ.सं.सं

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य षोडशपत्रम्

विषयेतरछात्राणां कृते

तृतीयसत्रे

षोडशपत्रम् EC-B3	पाठ्यग्रन्थः-विकल्पाधारितधर्मशास्त्रम्	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अंकाः	क्रेडिट्
1.	इष्टापूर्तम्, स्त्रीधर्मः।	16	1
2.	वर्णधर्मः, आश्रमधर्मः।	16	1
3.	वर्णश्रमधर्मः।	16	1
4.	गुणधर्मः राजधर्मो वा।	16	1
5.	निमित्तधर्मः (प्रायशिचत्तम्) साधारणधर्मः।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचया 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अंकाः, 76%-80% =02 अंकाँ, 81%-85% = 03 अंकाः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. धर्मशास्त्र का इतिहास
2. मनुस्मृतिः
3. ग्राज्ञवलक्यस्मृतिः
4. कृत्यकल्पतरुः
5. गौतमधर्मसूत्राणि

८५
८५

~~Sam~~

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य सप्तदशपत्रम्

चतुर्थसत्रे

सप्तदशपत्रम् CC-13	पाठ्यग्रन्थः- माधवाचार्यकृतः कालमाधवः	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः द्वितीयातः ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	द्वितीयातः सप्तमीं यावत्	16	1
2.	अष्टमीतः नवमीं यावत्	16	1
3.	दशमीनिर्णयादारभ्य एकादशीमहिमासमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
4.	द्वादशीतः इष्टिकालनिर्णयपर्यन्तम्	16	1
5.	प्रकीर्णप्रकरणादारभ्य ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोषी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. चतुर्वर्गचिन्तामणौ समयमयूखः, श्रीहेमाद्रिः, चौ.सं.संस्थानम्, 1985
2. भगवन्तभास्करे समयमयूखः, चौ.सं.प्र. 1986
3. धर्मसिन्धुः, काशीनाथोपाध्यायः, चौ.सं.प्र. 1991
4. निर्णयसिन्धुः, श्रीकमलाकरभट्टः, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी,

203
202

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य अष्टादशपत्रम्

चतुर्थसत्रे

अष्टादशपत्रम् CC-14	पाठ्यग्रन्थः- मानवाधिकारः पर्यावरणञ्च	पूर्णाङ्कः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अंकः	क्रेडिट्
1.	मनवाधिकारः मानवाधिकारस्य पूर्वपिठीका मानवाधिकारसिद्धान्ताः	16	1
2.	धर्मशास्त्रे मानवाधिकारः वर्ण-आश्रम-वर्णाश्रम-गुण-निमित्त-साधारणधर्मेषु मानवाधिकारः।	16	1
3.	दायभाग-स्त्री-बाल-वृद्ध-आतुर-इष्टापूर्तेषु मानवाधिकारः	16	1
4.	पर्यावरणम्, पर्यावरणशब्दार्थः, पर्यावरणे निहितानि तत्त्वानि, पर्यावरणं प्रभावयन्ति कारणानि, प्रयोगं प्रदूषयन्ति कारणानि तन्निराकरणोपायाश्च	16	1
5.	पर्यावरणम्, धर्मशास्त्रे पर्यावरणविचारः, पर्यावरणसुरक्षायै धर्मशास्त्रोपदिष्टा उपायाः।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोषी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अंकः, 76%-80% =02 अंकौ, 81%-85% = 03 अंकाः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. विश्वमानवाधिकारः, एन.एच.आर.सी.
2. भारत में मानवाधिकार- 2002
3. Human Right Education, Association of Indin University, 2005
4. भारतीय संविधान
5. धर्मशास्त्रे सूत्र-स्मृति-भाष्य-निबन्धग्रन्थाः;
6. पर्यावरण शिक्षा, डॉ. सुधा सिंह, लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद-1
7. वेदों में पर्यावरण-

Sam, 2019-20

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य एकोनविंशतिपत्रम्

चतुर्थसत्रे

एकोनविंशतिपत्रम् CC-15	पाठ्यग्रन्थः- याज्ञवल्क्यस्मृतेः व्यवहाराध्यायः (मिताक्षरसहितः)	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः- दायभागांशात् अन्तं यावत्	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	दायविभागप्रकरणम्, सीमाविवादप्रकरणम्।	16	1
2.	स्वामिपालविवादप्रकरणम्, अस्वामिविक्रियप्रकरणम्, दत्तप्रदानिकप्रकरणम्, क्रितानुशयप्रकरणम्।	16	1
3.	अभ्युपेत्याशुश्रूषाप्रकरणम्, संवित्व्यतिक्रमप्रकरणम्, वेतनादानप्रकरणम्।	16	1
4.	द्यूतसमाह्यप्रकरणम्, वाक्-दण्डपारुष्यप्रकरणे, साहसप्रकरणम्, विक्रीयासप्रदानप्रकरणम्।	16	1
5.	सम्भूयसमुथानप्रकरणम्, स्तेयप्रकरणम्, स्त्रीसंग्रहणप्रकरणम्, प्रकीर्णप्रकरणम्।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्गोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्यः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

- व्यवहारमयूखः, नीलकण्ठभट्टः, चौ.सं.प्र. 1986
- याज्ञवल्क्यस्मृति का समीक्षात्मक अध्ययन, डॉ. उषा गुप्ता, इष्टर्न बुक् लिंकर्स, 1998
- व्यवहारप्रकाशः, श्रीमित्रमिश्रः, चौ.सं.सं.
- स्मृतिकालीन व्यवहार पद्धति, डॉ. प्यारेलाल चौहान, नाग प्रकाशन, 1995

2011/02/21
Sam

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य विंशतितमं पत्रम्

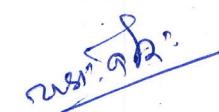
चतुर्थसत्रे

विंशतितमं पत्रम् CC-16	पाठ्यग्रन्थः- स्वशास्त्रीयेतिहासः	पूर्णाङ्कः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः-	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	स्मृतयः स्मृतिकाराश्च, मनुस्मृतिः, याज्ञवल्क्यस्मृतिः, पराशरस्मृतिः, नारदस्मृतिः, बृहस्पतिस्मृतिः, कात्यायनस्मृतिः, अङ्गिरास्मृतिः,	16	1
2.	ऋष्यशृङ्गः, काण्डाजिनिः, चतुर्विंशतिमतम्, दक्षः, पितामहः, पुलस्त्यः, प्रचेता, प्रजापतिः, मरीचिः, यमः, लौगाक्षिः, विश्वामित्रः, व्यासः, पट्टिंशन्मतम्, स्मृतिसंग्रहः, सम्बर्तः, हारीतः।	16	1
3.	भाष्यानि निबन्धारश्च, असहायः भर्तुर्यज्ञः, विश्वरूपः, भारूचिः, श्रीकरः, मेधातिथिः, धारेश्वरभोजदेवः, देवस्वामी, जितेन्द्रियः, बालकः, बालरूपः, योगलोकः, विज्ञानेश्वरः, कामधेनुः, हलायुधः, देवणभट्टः, प्रकाशः, गोविन्दराजः।	16	1
4.	निबन्धाः निबन्धारश्च, लक्ष्मीधरः, कृत्यकल्पतरुः, जीमूतवाहनः, अपराकः, प्रदीपः, श्रीधरः, स्मृत्यर्थसारः, अनिरुद्धः, बल्लालसेनः, हरिहरः, देवणभट्टः, कुल्लूकभट्टः, श्रीदत्तोपाध्यायः, चण्डेश्वरः, हरिनाथः, माधवाचार्यः, मदनपालः, विश्वेश्वरभट्टः, मदनरत्नः, शूलपाणिः, रुद्रधरः, मिसरुमिश्रः, वाचस्पतिमिश्र, नृसिंहप्रसादः, प्रतापरुद्रदेवः गोविन्दानन्दः, रघुनन्दनः, नारायणभट्टः, नीलकण्ठभट्टः, मिश्रमिश्रः, अनन्तदेवः, नागोजिभट्टः, बालभट्टः, काशीनाथोपाध्यायः, जगन्नाथतर्कपंचाननः।	16	1
5.	पुराणानि, धर्मशास्त्रं प्रमाणयन्ति ग्रन्थाश्च, वेदाः, वेदाङ्गानि, पुराणानि, दर्शनानि।	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्घोषी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

20/09/2021

सहायकग्रन्थाः-

1. धर्मशास्त्र का इतिहासः
2. धर्मद्वृमः
3. धर्मशास्त्रेतिहासः, प्रो. जयकृष्णमिश्रः, पुरी,
4. धर्मशास्त्रस्येतिहासः, प्रो. खगेश्वरमिश्रः, पुरी

 २५/९/२१

कक्षा- आचार्यद्वितीयवर्षस्य एकविंशतितमं पत्रम्

विषयगतछात्राणां कृते

चतुर्थसत्रे

एकविंशतितमं पत्रम्- CC-16	पाठ्यग्रन्थः- वीरमित्रोदयस्य श्राद्धप्रकाशः महामहोपाध्यायश्रीमित्रमिश्रविरचितः,	पूर्णाङ्काः-100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः- श्राद्धदिनकृत्यादारभ्य ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्	अङ्काः:	क्रेडिट्
1.	श्राद्धदिनकृत्यादारभ्य अर्घदानसमाप्तिपर्यन्तम्, पृ. 182-221	16	1
2.	गन्धादिदानात् पिण्डदानेतिकर्तव्यतान्तम्, पृ. 221-271	16	1
3.	अक्षय्योदकदानविचारात् आभ्युदयिकान्तम्, पृ. 272-315	16	1
4.	विकृतश्राद्धेषुहविचारात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्, सामान्यकृष्णपक्षश्राद्धात् श्राद्धभेदनिरूपणन्तम्, पृ. 315-334।	16	1
5.	विकृतश्राद्धेषुहविचारात् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्, पृ. 334-372	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्खोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्कः, 76%-80% =02 अङ्कौ, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. श्राद्धमयूखः, श्रीनीलकण्ठभट्टः, चौ.सं.प्र.
2. मनुस्मृतिः, चौ.सं.सं.
3. याज्ञवल्क्यस्मृतिः, चौ.सं.सं.
4. गौतमधर्मसूत्राणि, चौ.सं.प्र.

✓✓✓✓✓

✓✓✓✓✓

कक्षा - आचार्यद्वितीयवर्षस्य एकविंशतिमं पत्रम्

विषयेतरछात्राणां कृते

चतुर्थसत्रे

एकविंशतिमं पत्रम् CC-16	पाठ्यग्रन्थः- विकल्पाधारितधर्मशास्त्रम्	पूर्णाङ्काः- 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः-	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	भारतीयन्यायव्यवस्थायां धर्मशास्त्रस्य योगदानम्।	16	1
2.	आहिककर्माणि धर्मशास्त्रम्	16	1
3.	धर्मशास्त्रे कालविचारः; दायभागे विभिन्नाः शाखाः; तेषां योगदानम्	16	1
4.	धर्मशास्त्रे आचारः; प्रजापालने राज्ञः कर्तव्यानि	16	1
5.	धर्मशास्त्रे तीर्थविचारः धर्मशास्त्रानुसारं समाजसंस्कारः	16	1
6.	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् 5 2. शास्त्रसम्बद्धसङ्क्षेपी/ शास्त्रपरिचर्या 5 3. शिक्षणस्रोतसामग्रः चयनं प्रबन्धनञ्च 5 4. उपस्थितिः 75% =01 अङ्काः, 76%-80% =02 अङ्काः, 81%-85% = 03 अङ्काः, 86%-90% =04, 91% तः अधिकम् =05	20	1

सहायकग्रन्थाः-

1. धर्मशास्त्र का इतिहासः, चौ.सं.सं
2. आहिकप्रकाशः, श्रीमित्रमिश्रविरचितः, चौ.सं.सं
3. समयप्रकाशः, चौ.सं.सं
4. समयमयूखः, श्रीनीलकण्ठभट्टः, चौ.सं.प्र.
5. राजधर्मप्रकाशः, श्रीमित्रमिश्रः, चौ.सं.सं
6. तीर्थप्रकाशः, चौ.सं.सं

मुख्य ग्रन्थ
Bam